

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 3 april 1997 door de Minister van Pensioenen verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels", heeft op 8 april 1997 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le Ministre des Pensions, le 3 avril 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "portant modification de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés et de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions", a donné le 8 avril 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het spoedeisend karakter gemotiveerd,

"enerzijds door het feit dat (het ontworpen) besluit wijzigingen aanbrengt aan het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, dat in werking treedt op 1 juli 1997, en aan het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers teneinde de pensioenwetgeving beter te laten aansluiten bij de maatschappelijke- en arbeidsmarktevoluties, en anderzijds door het feit dat de dringende bekendmaking van dit besluit en een gelijktijdige inwerkingtreding van de wijzigingen onontbeerlijk is om discriminaties tussen belanghebbenden te vermijden".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

.../...

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het ontwerp brengt verscheidene wijzigingen van uiteenlopende aard aan in de wetgeving i.v.m. de wettelijke pensioenen voor werknemers.

Die wijzigingen hebben i.h.b. betrekking op de volgende aangelegenheden :

- de basis voor de berekening van het rustpensioen van zeevarenden ter koopvaardij, voor de jaren 1994, 1995 en 1996 (artikel 1);
- het tijdelijk overlevingspensioen dat voor een duur van maximum twaalf maanden wordt toegekend bij schorsing van het overlevingspensioen, met name omdat de overlevende echtgenoot hertrouwt (artikel 2);
- de vervroegde opneming van het pensioen, vanaf de leeftijd van 60 jaar (artikel 4);
- het bedrag van het minimum toekenbaar pensioen (artikel 5);
- de noemer van de breuk van het overlevingspensioen voor mannelijke gerechtigden, tijdens de overgangsperiode van 1 juli 1997 tot 1 januari 2009 (artikel 6).

Luidens artikel 7 treedt het ontworpen besluit op 1 juli 1997 in werking. De bepalingen van de artikelen 2, 4, 5 en 6 zijn evenwel slechts van toepassing op de pensioenen

.../...

die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste op 1 juli 1997 ingaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Volgens het eerste lid vindt het ontwerp rechtsgrond in de artikelen 15 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Wat artikel 15 van die wet betreft, zou gepreciseerd kunnen worden dat het gaat om artikel 15, 1° en 3° : artikel 15, 1°, vormt de rechtsgrond van de artikelen 4 en 7 van het ontwerp, artikel 15, 3°, van de overige bepalingen van het ontwerp.

2. In het derde lid wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de voornoemde wet van 26 juli 1996, inzonderheid naar de artikelen 4, 5, 7, 8 en 16.

Het voorliggende ontwerp beoogt alleen de wijziging van de artikelen 4, 5 en 7 van dat koninklijk besluit van 23 december 1996, niet van de artikelen 8 en 16. De verwijzing naar die laatste artikelen dient dan ook te worden weggelaten.

.../...

3. In het achtste lid vervange men de datum van 18 maart 1997 door die van het voorliggende advies.

Artikel 1

De draagwijdte van de ontworpen wijziging kan niet uit de tekst zelf van dit artikel afgeleid worden. Ook de toelichting in het verslag aan de Koning is vrij summier. Het zou voor de verstaanbaarheid van de tekst wenselijk zijn dat in het verslag aan de Koning meer uitleg gegeven wordt.

Artikel 2

Ook wat dit artikel betreft, kan de draagwijdte van de ontworpen wijziging niet uit de tekst zelf afgeleid worden. De toelichting in het verslag aan de Koning geeft bovendien niet voldoende duidelijk aan waartoe de ontworpen wijziging beperkt is.

Artikel 3

In de ontworpen Franse tekst schrijve men de data voluit.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, remplacé par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"par le fait que d'une part (l')arrêté (en projet) apporte des modifications à l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions qui entre en vigueur le 1er juillet 1997, et à l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés afin de mieux faire correspondre la législation des pensions aux évolutions sociales et du marché de l'emploi, et par le fait que d'autre part la publication urgente du présent arrêté et une entrée en vigueur simultanée des modifications sont indispensables pour éviter des discriminations entre intéressés".

*

* *

Vu le bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à faire les observations suivantes.

*

* *

.../...

PORTEE DU PROJET

Le projet apporte plusieurs modifications de natures diverses dans la législation relative aux pensions légales des travailleurs salariés.

Ces modifications portent notamment sur les aspects suivants :

- la base de calcul de la pension de retraite des marins de la marine marchande pour les années 1994, 1995 et 1996 (article 1er);
- la pension de survie temporaire, accordée pour une durée maximale de douze mois en cas de suspension de la pension de survie, notamment pour cause de remariage de l'époux survivant (article 2);
- le départ en retraite anticipée, à partir de l'âge de 60 ans (article 4);
- le montant de la pension minimum allouable (article 5);
- le dénominateur de la fraction de la pension de survie accordée aux ayants droit masculins, durant la période transitoire du 1er juillet 1997 au 1er janvier 2009 (article 6).

Selon l'article 7, l'arrêté en projet entre en vigueur le 1er juillet 1997. Cependant, les dispositions des articles 2, 4, 5 et 6 ne sont applicables que pour les

.../...

pensions qui prennent cours effectivement et pour la première fois au plus tôt le 1er juillet 1997.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Selon le premier alinéa, le projet tient son fondement légal des articles 15 et 49 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

En ce qui concerne l'article 15 de cette loi, il pourrait être précisé qu'il s'agit de l'article 15, 1° et 3°, l'article 15, 1°, procurant un fondement légal aux articles 4 et 7 du projet, l'article 15, 3°, constituant celui des autres dispositions du projet.

2. Le troisième alinéa vise l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi précitée du 25 juillet 1996, notamment les articles 4, 5, 7, 8 et 16.

Le projet soumis ne visant qu'à modifier les articles 4, 5 et 7 de cet arrêté royal du 23 décembre 1996, et non les articles 8 et 16, il conviendrait d'omettre la référence à ces derniers articles.

.../...

3. Au huitième alinéa, il y aurait lieu de remplacer la date du 18 mars 1997 par celle du présent avis.

Article 1er

La portée de la disposition en projet ne peut être inférée du texte même de cet article. De même, le commentaire donné dans le rapport au Roi est assez sommaire. Il serait indiqué, pour l'intelligibilité du texte, de fournir de plus amples précisions dans le rapport au Roi.

Article 2

En ce qui concerne cet article, la portée de la modification en projet ne peut pas davantage s'inférer du texte même. Au surplus, le commentaire que fait le rapport au Roi n'indique pas avec une clarté suffisante les limites de la modification en projet.

Article 3

Dans le texte français en projet, il y aurait lieu d'écrire les dates en toutes lettres.

De kamer was samengesteld uit

de Heren W. DEROOVER,
Messieurs

P. LEMMENS,
L. HELLIN,

de Heer A. ALEN,
Monsieur
Mevrouw Y. MERCHIEERS,
Madame

Mevrouw F. LIEVENS,
Madame

La chambre était composée de

kamervoorzitter,
président de chambre,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

assessoren van de
afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LEMMENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. VERMEIRE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

Le rapport a été présenté par M. L. VERMEIRE, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER